

cutting through complexity™

Rangárþing ytra

Endurskoðunarskýrsla

Apríl 2015

KPMG ehf.
Endurskoðunarsvið
Austurvegi 4
800 Selfoss

Sími: 545 6000
Fax: 545 6001

Selfossi, 30. apríl 2015

Sveitarstjórn Rangárþings ytra
Þorgils Torfi Jónsson, oddviti
Suðurlandsvegi 1
850 Hella
kt. 520602-3050

Endurskoðun ársreiknings Rangárþings ytra fyrir árið 2014 er lokið. Munum við ganga frá áritun okkar á ársreikninginn samhliða afgreiðslu og áritun sveitarstjórnar við síðari umræðu í sveitarstjórn.

Endurskoðunin var framkvæmd í samræmi við alþjóðlega staðla um endurskoðun eins og lýst er í bréfi okkar dagsettu 1. október 2014. Við höfum endurskoðað ársreikning sveitarfélagsins en hann hefur að geyma ársreikning fyrir þær rekstrareiningar sem falla undir A hluta starfsemi sveitarfélagsins og ársreikning fyrir alla starfsemi þess, þ.e. A og B hluta, sbr. 60. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011.

Hér á eftir fara ýmsar upplýsingar um ársreikninginn og endurskoðunina ásamt ábendingum og athugasemdum eftir því sem við á. Við höfum jafnframt komið ábendingum til stjórnenda á framfæri með sérstökum skýrslum til sveitarstjóra varðandi innra eftirlit, fjárhagskerfi og stjórnsýslu.

Við munum veita allar frekari upplýsingar um endurskoðunina verði þess óskað.

Virðingarfyllt,

KPMG ehf.

Einar Sveinbjörnsson
endurskoðandi

Afrit:

Ágúst Sigurðsson, sveitarstjóri

Í tengslum við þessa skýrslu má hafa samband við:

Einar Sveinbjörnsson
Partner
 esveinbjornsson@kpmg.is

Rangárþing ytra

Inngangur

1. Megin niðurstöður

1.1 Helstu niðurstöður

2. Um endurskoðun ársins 2014

2.1 Framkvæmd endurskoðunarinnar

2.2 Innra eftirlit og fjárhagskerfi

2.3 Stjórnsýsluskoðun

3. Fjárhagsáætlun og rauntölur

3.1 Rekstrarniðurstaða í samanburði við fjárhagsáætlun

3.2 Fjárfesting í samanburði við fjárfestingaráætlun

4. Ársreikningur sveitarfélagsins

4.1 Rekstrarreikningur ársins 2014

4.2 Efnahagsreikningur 31. desember 2014

4.3 Sjóðstreymisyfirlit árið 2014

Bls.

1

3

4

5

6

7

8

9

10

12

5. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

5.1 Almennt

5.2 Fastafjármunir

5.3 Skammtímakröfur

5.4 Skuldir og skuldbindingar

6. Fjárhagsstaða í árslok og þróun

6.1 Heildareignir

6.2 Eiginfjárlutfall

6.3 Skuldir og skuldbindingar

6.4 Skuldahlutfall og skuldaviðmið

6.5 Rekstrarjöfnuður á þriggja ára tímabili

6.6 Framlegðarlutfall

7. Önnur atriði

7.1 Rekstur A hluta á árinu 2014

7.2 Rekstur B hluta fyrirtækja á árinu 2014

7.3 Áætlun um rekstur, framkvæmdir og fjármögnun 2015-2018

Bls.

13

14

15

16

17

18

19

20

22

23

24

25

27

Atriði	Helstu niðurstöður	Frekari umfjöllun
A og B hluti Rekstur og fjárhagsstaða sveitarfélagsins	<ul style="list-style-type: none"> Samkvæmt rekstrarreikningi A og B hluta var niðurstaða ársins 2014 jákvæð um 109,1 millj. kr. en var jákvæð um 115,0 millj. kr. á árinu 2013. Niðurstaða A hluta var jákvæð um 110,0 millj. kr. á árinu 2014 en var jákvæð um 139,3 millj. kr. árið 2013. Niðurstaðan er mun betri en áætlun gerði ráð fyrir. Veltufé frá rekstri A og B hluta nam 199,2 millj. kr. en veltufé frá rekstri A hluta nam 165,4 millj. kr. Skuldir og skuldbindingar A og B hluta námu 1.736,6 millj. kr., en A hluta 1.205,1 millj. kr. Eigið fé A og B hluta nam 921,9 millj. kr. í árslok 2014 en eigið fé A hluta var 1.040,8 millj. kr. 	Bls. 7, 9 - 12
A hluti	<ul style="list-style-type: none"> Eins og fram kemur í skýringu 8 í ársreikningi var afkoma Aðalsjóðs jákvæð um 44,0 millj. kr. Rekstrarniðurstaða var jákvæð hjá Eignasjóði um 61,7 millj. kr. og jákvæð hjá Þjónustustöð um 4,3 millj. kr. 	Bls. 24
B hluti	<ul style="list-style-type: none"> Rekstrarniðurstaða Vatnsveitu var jákvæð á árinu um 13,5 millj. kr. og hjá Fráveitu um 2,1 millj. kr. Rekstrarniðurstaða Leiguíbúða var neikvæð á árinu um 3,4 millj. kr. og hjá Félagslegum íbúðum um 2,2 millj. kr. Rekstrarniðurstaða Húsakynna var neikvæð á árinu um 0,7 millj. kr. og hjá Suðurlandsvegi 1-3 ehf. um 11,3 millj. kr. Við viljum benda á að þjónustutekjum B hluta stofnana sveitarfélagsins er ætlað að mæta útgjöldum viðkomandi stofnana til lengri tíma litið. 	Bls. 25 - 26
Fjárhagsleg viðmið	<ul style="list-style-type: none"> Skuldahlutfall A og B hluta (skuldir sem hlutfall af rekstrartekjum) nemur 128% í árslok 2014, en þetta hlutfall var 144% í árslok 2013. Sveitarfélag skulu samkvæmt sveitarstjórnarlögum takmarka skuldir A og B hluta við 150% af reglulegum tekjum. Sveitarstjórnir skulu sjá til þess að samanlögð heildarútgjöld til rekstrar vegna A og B hluta séu á hverju þriggja ára tímabili ekki hærrí en nemur samanlögðum reglulegum tekjum. Rekstrarjöfnuður Rangárþings ytra hefur verið jákvæður undanfarin ár og verður jákvæður á komandi árum, gangi fyrirliggjandi áætlanir sveitarfélagsins eftir. 	Bls. 20 - 22
Innra eftirlit og fjárhagskerfi	<ul style="list-style-type: none"> Samhliða vinnu okkar við endurskoðunina höfum við komið ábendingum á framfæri við stjórnendur og starfsmenn sveitarfélagsins er varða innra eftirlit og fjárhagskerfi eftir því sem við hefur átt hverju sinni. Við viljum upplýsa sveitarstjórn um að við skoðun á árinu 2014 kom í ljós að brugðist hefur verið við með viðeigandi hætti við hluta ábendingum okkar frá fyrri ári, en aðrar eru í vinnslu. 	Bls. 5
Stjórnsýsla	<ul style="list-style-type: none"> Við viljum taka fram að samhliða stjórnsýsluskoðun okkar höfum við komið ábendingum á framfæri við stjórnendur sveitarfélagsins eftir því sem við hefur átt hverju sinni. Við viljum upplýsa sveitarstjórn um að við skoðun okkar á árinu 2014 kom í ljós að brugðist hefur verið við með viðeigandi hætti við hluta ábendingum okkar frá fyrri ári, en aðrar eru í vinnslu. 	Bls. 6

Endurskoðunin var unnin í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla

Ábyrgð okkar felst í því álitum sem við látum í ljós

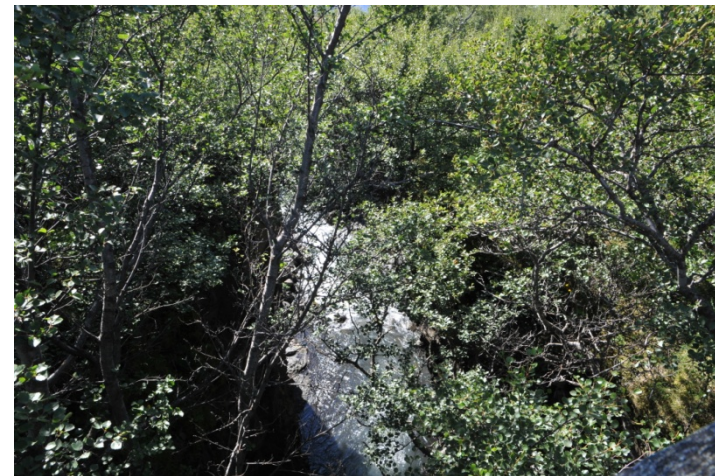
Ábyrgð stjórnenda felst í því að ársreikningurinn sé í samræmi við lög um ársreikninga

2.1.1 Framkvæmd endurskoðunarinnar

- Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum og skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fái um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.
- Ábyrgð okkar felst í því álitum sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar.
- Endurskoðun ársreikningsins felur meðal annars í sér greiningu á hinum ýmsu liðum rekstrarreikningsins, samanburði við fjárhagsáætlun og ársreikning fyrri árs. Við yfirferð efnahagsreikningsins hefur tilvist eigna og eignarhald verið kannað.
- Við endurskoðunina voru gerðar kannanir á bókhaldsgögnum og bókhaldskerfum að því marki sem við töldum nauðsynlegt í tengslum við endurskoðun á ársreikningi sveitarfélagsins. Í því sambandi höfum við með úrtakskönnunum skoðað fylgiskjöl, kannað bókhaldsskráningu og virkni innra eftirlits.
- Við höfum einnig kannað að fylgt hafi verið viðurkenndum reikningsskilaaðferðum við framsetningu ársreikningsins og mat einstakra liða og að hann hafi að geyma þær upplýsingar um rekstur og fjárhagsstöðu sveitarfélagsins sem lög og reglur mæla fyrir um.
- Stjórnendur sveitarfélagsins munu við áritun okkar undirrita sérstakt staðfestingarábréf þess efnis að þeir staðfesta ábyrgð sína á því að framsetning ársreikningsins sé í samræmi við lög um ársreikninga. Sú ábyrgð felur í sér að skipuleggja, innleiða og viðhalda innra eftirliti sem varðar gerð og glöggga framsetningu ársreiknings, þannig að hann sé í meginatriðum án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Ábyrgð stjórnenda nær einnig til þess að beitt sé viðeigandi reikningsskilaaðferðum og mati miðað við aðstæður.

2.1.2 Niðurstöður

- Fyrirliggjandi ársreikningur Rangárpings Ytra fyrir árið 2014 er lagður fyrir sveitarstjórn til fyrri umræðu þann 30. apríl 2015. Munum við árita hann samhliða afgreiðslu og áritun sveitarstjórnar við síðari umræðu fyrirvaralausri áritun, komi ekki fram mikilvægar viðbótarupplýsingar sem geta haft áhrif á álit okkar.

2. Um endurskoðun ársins 2014

2.2 Innra eftirlit og fjárhagskerfi

Endurskoðun okkar beinist fyrst og fremst að þeim þáttum þar sem um mesta áhættu er að ræða í rekstri sveitarfélagsins

Við höfum komið ýmsum ábendingum á framfæri við stjórnendur sveitarfélagsins

2.2.1 Innra eftirlit og fjárhagskerfi

- Við endurskoðun okkar á ársreikningi 2014 höfum við tekið mið af innra eftirliti og fjárhagskerfi sveitarfélagsins. Með innra eftirliti er m.a. átt við verklagsreglur þar sem kveðið er á um meðferð skjala og ábyrgðar- og verkaskiptingu og hafa að markmiði að tryggja áreiðanlegt bókhald, örugga meðferð og vörslu fjármuna og að ekki hljóttist tjón af villum, mistökum eða misnotkun. Endurskoðun okkar beinist fyrst og fremst að þeim þáttum þar sem um mesta áhættu er að ræða í rekstri sveitarfélagsins.
- Endurskoðun okkar felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og öðrum upplýsingum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggist á faglegu mati endurskoðandans, þar með talið á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits sem varðar gerð og glögga framsetningu ársreiknings, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits sveitarfélagsins.

2.2.2 Niðurstöður

- Við viljum taka fram að samhliða vinnu okkar við endurskoðunina höfum við komið ábendingum okkar á framfæri við stjórnendur og starfsmenn sveitarfélagsins eftir því sem við hefur átt hverju sinni. Auk þess komum við ábendingum til sveitarstjóra í sérstakri skýrslu þar sem settar eru fram ábendingar varðandi innra eftirlit, fjárhagskerfi og önnur atriði sem tengjast vinnu okkar.
- Við viljum taka fram að stjórnendur hafa þegar brugðist með viðeigandi hætti við hluta ábendinga okkar frá fyrra ári, en aðrar eru í vinnslu. Munum við fylgja ábendingum okkar eftir við endurskoðunarvinnu vegna ársins 2015.

Endurskoðendur komi á framfæri tillögum að úrbótum er varða stjórnsýslu

Við höfum komið ýmsum ábendingum á framfæri við stjórnendur sveitarfélagsins

2.3.1 Stjórnsýsluskoðun

- Samkvæmt 3. mgr. 72. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 skulu endurskoðendur sveitarfélaga meðal annars „kanna hvort fullnægjandi heimildir hafi verið fyrir útgjöldum og hvort almenn stjórnsýsla sveitarfélags og einstakar ákvarðanir af hálfu þess eru í samræmi við reglur um fjármál sveitarfélags, ábyrga fjármálastjórn og upplýsingaskyldu sveitarfélaga.“
- Var í því sambandi kannað hvort sveitarstjórn hafi fylgt ákvæðum laga, reglna og samþykktu er lúta að stjórnsýslu, svo sem sveitarstjórnarlögum og lögum um tekjustofna sveitarfélaga.

2.3.2 Niðurstöður

- Við viljum taka fram að samhliða stjórnsýsluskoðun okkar höfum við komið ábendingum okkar á framfæri við stjórnendur sveitarfélagsins eftir því sem við hefur átt hverju sinni. Auk þess komum við ábendingum til sveitarstjóra í sérstakri skýrslu þar sem settar eru fram ábendingar varðandi stjórnsýslu og önnur atriði sem tengjast vinnu okkar.
- Við viljum taka fram að stjórnendur hafa þegar brugðist með viðeigandi hætti við hluta ábendinga okkar frá fyrra ári, en aðrar eru í vinnslu. Munum við fylgja ábendingum okkar eftir við endurskoðunarvinnu vegna ársins 2015.

Fjárhagsáætlun ársins 2014 var samþykkt við síðari umræðu í sveitarstjórn þann 13. desember 2013

Sveitarstjórn samþykkti viðauka við áætlunina á árinu.

Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í ársreikningi til samanburðar við rauntölur

3.1.1 Fjárhagsáætlun og rekstur

- Rekstrarniðurstaða A og B hluta samkvæmt upphaflegri fjárhagsáætlun fyrir árið 2014 er jákvæð um 65,6 millj. kr. og rekstrarniðurstaða A hluta jákvæð um 77,6 millj. kr. Eftirfarandi töflur eru í þúsundum króna og sýna samanburð rauntalna við upphaflega áætlun og áætlun með viðaukum og hlutfallslegan mismun milli rauntalna og áætlunar.
- Bent er á mikilvægi vandaðrar fjárhagsáætlanagerðar og eftirlits með þróun raunkostnaðar, en það er eitt áhrifamesta stjórnþæki í rekstri sveitarfélaga.

Rekstur A hluta

	Ársreikningur 2014	Áætlun 2014 með viðaukum	Frávik frá áætlun með viðaukum	Upphafleg áætlun 2014	Frávik frá upphafl. áætlun
Rekstrartekjur	1.250.072	1.182.435	5,7%	1.176.817	6,2%
Rekstrargjöld	(1.097.134)	(1.043.743)	5,1%	(1.035.059)	6,0%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld) ...	(42.898)	(67.288)		(64.158)	
Rekstrarniðurstaða	<u>110.040</u>	<u>71.404</u>		<u>77.601</u>	

Rekstur A og B hluta

	Ársreikningur 2014	Áætlun 2014 með viðaukum	Frávik frá áætlun með viðaukum	Upphafleg áætlun 2014	Frávik frá upphafl. áætlun
Rekstrartekjur	1.360.746	1.287.344	5,7%	1.283.104	6,1%
Rekstrargjöld	(1.173.794)	(1.104.203)	6,3%	(1.096.363)	7,1%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld) ...	(78.985)	(124.652)		(121.146)	
Hlutdeild minnihluta	1.116	0		0	
Rekstrarniðurstaða	<u>109.083</u>	<u>58.489</u>		<u>65.595</u>	

Fjárhagsáætlun ársins 2014 var samþykkt við síðari umræðu í sveitarstjórn þann 13. desember 2013

Sveitarstjórn samþykkti viðauka við áætlunina á árinu.

Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í ársreikningi til samanburðar við rauntölur

3.2.1 Fjárhagsáætlun og fjárfesting

- Fjárfestingaráætlun með viðaukum gerði ráð fyrir 127,1 millj. kr. fjárfestingu á árinu 2014. Fjárfesting ársins í nam samtals 148,5 millj. kr.
- Fjárfesting í A hluta nam 109,5 millj. kr. En gert hafði verið ráð fyrir 87,1 í fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárfest var í fasteignum fyrir 77,5 millj. kr. Fjárfest var í gatnagerð fyrir 33,3 millj. kr. Innheimt voru gatnagerðargjöld að fjárhæð 4,4 millj. kr. Áætlun gerði ráð fyrir að fjárfest yrði í gatnagerð fyrir 14,6 millj. kr. Fjárfest var í búnaði og tækjum að fjárhæð 3,1 millj. kr.
- Framkvæmdir við vatnsveitu á vegum sveitarfélagsins námu 19,6 millj. kr. sem er nánast sama fjárhæð og gert hafði verið ráð fyrir í fjárhagsáætlun. Framkvæmdir við Fráveitu námu 19,4 millj. kr. og gert hafði verið ráð fyrir 20,0 millj. kr. framkvæmdum í áætlun.
- Í töflunni hér til hliðar kemur fram hvernig fjárfesting ársins greinist samkvæmt skýringu 9b í ársreikningi 2014.

	Fjárfestingaráætlun		
	Fjárfesting ársins	Með viðaukum	Upphafleg
A hluti			
Fasteignir:			
Grunnskólinn Hellu.....	32.972	33.500	30.450
Sundlaugin Hellu.....	10.450	8.500	8.500
Leikskólinn Hellu.....	5.639	3.500	3.500
Opin svæði.....	1.989	1.500	1.500
Leikskólinn Laugalandi.....	6.606	4.500	4.500
Eyjasundur 9	19.846	19.000	19.000
Fasteignir samtals	<u>77.502</u>	<u>70.500</u>	<u>67.450</u>
Gatna- og umferðarmannvirki:			
Gatnaframkvæmdir.....	33.349	18.928	29.578
Gatnagerðargjöld.....	(4.378)	(4.378)	(4.378)
Gatnagerð samtals	<u>28.971</u>	<u>14.550</u>	<u>25.200</u>
Áhöld og tæki			
Grunnskólinn Hellu, tækjakaup.....	758		4.000
Þjónustustöð búnaður.....	2.302	2.000	2.000
Aðrar eignir samtals	<u>3.060</u>	<u>2.000</u>	<u>6.000</u>
A hluti	<u>109.533</u>	<u>87.050</u>	<u>98.650</u>
B hluti			
Vatnsveita:			
Dreifikerfi.....	23.129		
Heimæðargjöld.....	(3.569)		
Vatnsveita samtals	<u>19.560</u>	<u>20.000</u>	<u>18.400</u>
Fráveita:			
Stofnkostnaður.....	19.435	20.000	10.000
Fráveita samtals	<u>19.435</u>	<u>20.000</u>	<u>10.000</u>
B hluti	<u>38.995</u>	<u>40.000</u>	<u>28.400</u>
A og B hluti samtals	<u>148.528</u>	<u>127.050</u>	<u>127.050</u>

4. Ársreikningur sveitarfélagsins

4.1 Rekstrarreikningur ársins 2014

Nánari greiningu er að finna á bls. 5 í ársreikningi 2014, yfirliti um sjóðstreymi 2014 á bls. 8, auk skýringa nr. 4 til 8 í ársreikningi sem taka til einstakra liða í rekstrarreikningi

Ýmsar sundurliðanir á fyrirtæki og stofnanir sveitarfélagsins, málaflokka, deildir o.fl. er að finna í sérstakri sundurliðunarbók með ársreikningi 2014

Rétt er einnig að benda á skýringu nr. 20 í ársreikningi þar sem birt er yfirlit um lykiltölur A hluta sem taka til rekstrar sl. fimm ára

4.1.1 Rekstrarreikningur A og B hluta 2014

- Samkvæmt rekstrarreikningi ársins 2014 námu rekstrartekjur A og B hluta 1.360,7 millj. kr. samanborið við 1.231,4 millj. kr. á árinu 2013. Hækkun milli ára nemur því 10,5%.
- Rekstrargjöld A og B hluta, þ.e. laun og launatengd gjöld, annar rekstrarkostnaður og afskriftir námu á árinu 1.173,8 millj. kr. en voru 1.038,3 millj. kr. á árinu 2013. Hækkun frá fyrra ári nemur 13,0%.
- Fjármagnsgjöld umfram fjármunatekjur auk tekna af eignarhlutum A og B hluta árið 2014 námu 79,0 millj. kr. en á árinu 2013 námu fjármagnsgjöld umfram fjármunatekjur 86,5 millj. kr.

4.1.2 Rekstrarreikningur A hluta 2014

- Rekstrartekjur A hluta námu 1.250,1 millj. kr. samanborið við 1.136,1 millj. kr. á árinu 2013. Hækkun milli ára nemur alls 10,0%.
- Rekstrargjöld A hluta námu alls 1.097,1 millj. kr. á árinu 2014 en námu 965,1 millj. kr. árið áður. Hækkun frá fyrra ári nemur 13,7%.
- Fjármagnsgjöld umfram fjármunatekjur A hluta námu 42,9 millj. kr. en fjármunatekjur umfram fjármagnsgjöld námu 31,7 millj. kr. árið áður.

Rekstur A og B hluta

	Ársreikningur 2014	Ársreikningur 2013	Breyting milli ára
Rekstrartekjur	1.360.746	1.231.448	10,5%
Rekstrargjöld	(1.173.794)	(1.038.343)	13,0%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(78.985)	(86.471)	(8,7%)
Hlutdeild minnihluta	1.116	8.407	
Rekstrarniðurstaða	<u>109.083</u>	<u>115.041</u>	

Rekstur A hluta

	Ársreikningur 2014	Ársreikningur 2013	Breyting milli ára
Rekstrartekjur	1.250.072	1.136.063	10,0%
Rekstrargjöld	(1.097.134)	(965.063)	13,7%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	<u>(42.899)</u>	<u>(31.747)</u>	35,1%
Rekstrarniðurstaða	<u>110.039</u>	<u>139.253</u>	

4. Ársreikningur sveitarfélagsins

4.2 Efnahagsreikningur 31. desember 2014

Nánari greiningu er að finna á bls. 6 í ársreikningi auk skýringa nr. 9 til 13 í ársreikningi sem taka til einstakra eignaliða í efnahagsreikningi

Ýmsar sundurliðanir á fyrirtæki og stofnanir sveitarfélagsins, málaflokka, deildir o.fl. er að finna í sérstakri sundurliðunarbók með ársreikningi 2014

4.2.1 Eignir A og B hluta

- Heildareignir samkvæmt efnahagsreikningi námu 2.792,8 millj. kr. í árslok 2014 fyrir A og B hluta, samanborið við 2.694,1 millj. kr. í árslok 2013. Breyting á milli ára er 3,7%
- Varanlegir rekstrarfjármunir námu alls 2.350,6 millj. kr. hjá A og B hluta og 1.216,9 millj. kr. hjá A hluta.
- Áhættufjármunir og langtímakröfur námu 247,9 millj. kr.
- Óinnheimtar skatttekjur námu 61,2 millj. kr. í árslok 2014 samanborið við 55,2 millj. kr. árið áður og nemur hækkunin 10,9% á milli ára.
- Aðrar skammtímakröfur hjá A og B hluta námu 90,3 millj. kr. í árslok 2014, samanborið við 98,4 millj. kr. í árslok 2013.
- Handbært fé hjá A og B hluta námu 42,9 millj. kr. í árslok 2014, samanborið við 28,1 millj. kr. í árslok 2013. Megin hluti handbærs fjár í árslok er hjá Húsakynnum bs., eða um 36,9 millj. kr.

4.2.2 Eignir A hluta

- Heildareignir A hluta námu 2.245,9 millj. kr. í árslok 2014 samanborið við 2.138,9 millj. kr. í árslok 2013. Breytingin á milli ára er 5,0%.
- Meðal annarra skammtímakrafna hjá A-hluta (aðalsjóði) er skammtímakrafa á Suðurlandsveg 1-3 ehf. að fjárhæð 61,6 millj. kr. og hefur hún lækkað um 6,3 millj. kr. á árinu.

Eignir A og B hluta

	Ársreikningur 2014	Ársreikningur 2013	Breyting milli ára
Aðrir varanlegir rekstrarfjármunir	2.350.578	2.262.219	3,9%
Áhættufjármunir og langtímakröfur ...	247.851	250.129	(0,9%)
Óinnheimtar skatttekjur	61.249	55.248	10,9%
Aðrar skammtímakröfur	90.262	98.395	(8,3%)
Handbært fé	42.878	28.086	52,7%
Eignir samtals	2.792.818	2.694.077	3,7%

Eignir A hluta

	Ársreikningur 2014	Ársreikningur 2013	Breyting milli ára
Aðrir varanlegir rekstrarfjármunir	1.216.922	1.127.894	7,9%
Áhættufjármunir og langtímakröfur ...	755.569	734.958	2,8%
Óinnheimtar skatttekjur	61.249	55.248	10,9%
Aðrar skammtímakröfur	206.498	220.560	(6,4%)
Handbært fé	5.615	245	
Eignir samtals	2.245.853	2.138.905	5,0%

4. Ársreikningur sveitarfélagsins

4.2 Efnahagsreikningur 31. desember 2014, framhald

Nánari greiningu er að finna á bls. 7 í ársreikningi auk skýringa nr. 14 til 16 í ársreikningi sem taka til einstakra eiginfjár- og skuldaliða í efnahagsreikningi

Ýmsar sundurliðanir á fyrirtæki og stofnanir sveitarfélagsins, málaflokka, deildir o.fl. er að finna í sérstakri sundurliðunarbók með ársreikningi 2014

4.2.3 Skuldir og skuldbindingar A og B hluta

- Heildarskuldir og skuldbindingar samkvæmt efnahagsreikningi námu 1.736,6 millj. kr. í árslok 2014 fyrir A og B hluta, samanborið við 1.770,3 millj. kr. í árslok 2013.
- Langtímaskuldir og skuldbindingar námu alls 1.477,6 millj. kr. hjá A og B hluta, en auk þess eru næsta árs afborganir langtímalána 127,3 millj. kr. Um er að ræða verðtryggð og óverðtryggð lán í íslenskum krónum og gengistryggð lán.
- Skammtímaskuldir námu 259,0 millj. kr. í árslok 2014 hjá A og B hluta samanborið við 250,2 millj. kr. árið áður og nemur hækkunin 3,5% milli ára.
- Skuldahlutfall A og B hluta (skuldir sem hlutfall af rekstrartekjum) er 128% í árslok 2014, en þetta hlutfall var 144% í árslok 2013. Til samanburðar er rétt að benda á að samkvæmt sveitarstjórnarlögum er sveitarfélögum skylt að takmarka skuldir A og B hluta við 150% af reglulegum tekjum.

4.2.4 Eigið fé A og B hluta

- Eigið fé A og B hluta nam 921,9 millj. kr. í árslok 2014.
- Eiginfjárlutfall sveitarfélagsins er 33% í árslok 2014.

4.2.5 Skuldir og skuldbindingar A hluta

- Heildarskuldir og skuldbindingar A hluta námu 1.205,1 millj. kr. í árslok 2014 samanborið við 1.232,6 millj. kr. í árslok 2013.
- Langtímaskuldir og skuldbindingar námu alls 956,8 millj. kr., en auk þess er næsta árs afborgun langtímaskulda að fjárhæð 121,4 millj. kr. færð meðal skammtímaskulda.
- Aðrar skammtímaskuldir námu 248,3 millj. kr. í árslok 2014.
- Skuldahlutfall A hluta er 96% í árslok 2014, samanborið við 108% í árslok 2013.

4.2.6 Eigið fé A hluta

- Eigið fé A hluta nam 1.040,8 millj. kr. í árslok 2014 og er eiginfjárlutfallið 46% í árslok 2014.

Eigið fé og skuldir A og B hluta

	Ársreikningur 2014	Ársreikningur 2013	Breyting milli ára
Eiginfjárreikningar	921.881	788.365	16,9%
Hlutdeild minnihluta í eigin fé	134.302	135.417	(0,8%)
Lífeyrisskuldbinding	26.702	24.542	8,8%
Langtímaskuldir	1.450.887	1.495.565	(3,0%)
Skammtímaskuldir	259.046	250.188	3,5%
Eigið fé og skuldir samtals	<u>2.792.818</u>	<u>2.694.077</u>	3,7%

Eigið fé og skuldir A hluta

	Ársreikningur 2014	Ársreikningur 2013	Breyting milli ára
Eiginfjárreikningar	1.040.755	906.282	14,8%
Lífeyrisskuldbinding	26.702	24.542	8,8%
Langtímaskuldir	930.119	983.545	(5,4%)
Skammtímaskuldir	248.277	224.535	10,6%
Eigið fé og skuldir samtals	<u>2.245.853</u>	<u>2.138.904</u>	5,0%

4. Ársreikningur sveitarfélagsins

4.3 Sjóðstreymisyfirlit árið 2014

Nánari greiningu er að finna á bls. 8 í ársreikningi

Ýmsar sundurliðanir á fyrirtæki og stofnanir sveitarfélagsins, mála-flokka, deildir o.fl. er að finna í sérstakri sundurliðunarbók með ársreikningi 2014

4.3.1 Sjóðstreymisyfirlit A og B hluta

- Samkvæmt sjóðstreymisyfirliti nam veltufé frá rekstri A og B hluta 199,2 millj. kr. á árinu 2014 samanborið við 194,3 millj. kr. á árinu 2013. Að teknu tilliti til breytinga á rekstrartengdum eignum og skuldum nam handbært fé frá rekstri A og B hluta 217,3 millj. kr. samanborið við handbært fé frá rekstri 98,4 millj. kr. á árinu 2013. Megin skýringin á þessari breytingu er að á árinu 2013 voru greiddar niður skammtímaskuldir sem voru ógreiddar í árslok 2012.
- Fjárfestingahreyfingar hjá A og B hluta námu 135,4 millj. kr. Fjárfesting nam 148,5 millj. kr., sala rekstrarfjármuna nam 10,8 og afborgun verðbréfaeignar nam 2,4 millj. kr.
- Fjármögnunarahreyfingar ársins fyrir A og B hluta eru samtals 67,1 millj. kr. Hlaupareikningslán lækkar um 17,4 millj. kr. Tekin ný lán að fjárhæð 60,0 millj. kr. og greitt af lánnum samtals að fjárhæð 109,8 millj. kr.
- Handbært fé hækkaði um 14,8 millj. kr. á árinu og nam það 42,9 millj. kr. í árslok 2014.

4.3.2 Sjóðstreymisyfirlit A hluta

- Samkvæmt sjóðstreymisyfirliti nam veltufé frá rekstri A hluta 165,4 millj. kr. á árinu 2014 samanborið við 173,7 millj. kr. á árinu 2013. Að teknu tilliti til breytinga á rekstrartengdum eignum og skuldum nam handbært fé frá rekstri A hluta 181,5 millj. kr. samanborið við 85,0 millj. kr. á árinu 2013. Sjá skýringu hér að framan.
- Fjárfestingahreyfingar A hluta nema 130,4 millj. kr., útborganir umfram innborganir.
- Fjármögnunarahreyfingar ársins fyrir A hluta námu 45,5 millj. kr., útborganir umfram innborganir.
- Handbært fé hækkaði um 5,4 millj. kr.

Sjóðstreymisyfirlit A og B hluta

	Ársreikningur 2014	Ársreikningur 2013
Veltufé frá rekstri	199.183	194.260
Breytingar á rekstrart. eignum og skuldum	18.093	(95.862)
Handbært fé frá rekstri	217.276	98.398
Fjárfestingahreyfingar	(135.350)	(58.113)
Fjármögnunarahreyfingar	(67.134)	(34.442)
Breyting á handbæru fé	14.792	5.843

Sjóðstreymisyfirlit A hluta

	Ársreikningur 2014	Ársreikningur 2013
Veltufé frá rekstri	165.405	173.744
Breytingar á rekstrart. eignum og skuldum	16.074	(88.709)
Handbært fé frá rekstri	181.479	85.035
Fjárfestingahreyfingar	(130.641)	(128.296)
Fjármögnunarahreyfingar	(45.469)	43.228
Breyting á handbæru fé	5.369	(33)

5.1 Almennt

Sveitarstjórnarlög
nr. 138/2011

Lög um bókhald
nr. 145/1994

Lög um ársreikninga
nr. 3/2006

Reglugerð nr. 944/2000

5.1.1 Almennt um reikningsskilaaðferðir

- Við höfum kannað að fylgt hafi verið viðurkenndum reikningsskilaaðferðum við framsetningu ársreikningsins og mat einstakra liða og að hann hafi að geyma þær upplýsingar um rekstur og fjárhagsstöðu sveitarfélagsins sem lög og reglur mæla fyrir um.
- Í reglugerð nr. 944/2000, um bókhald og ársreikninga sveitarfélaga, sem tók gildi hinn 1. janúar 2001, eru ákvæði um reikningsskil sveitarfélaga. Þar er gert ráð fyrir að sveitarfélög hagi bókhaldi sínu og reikningsskilum í samræmi við ákvæði laga um bókhald nr. 145/1994 og lögum um ársreikninga að svo miklu leyti sem sveitarstjórnarlög mæla ekki fyrir á annan veg eða reglugerðir settar á grundvelli þeirra. Ársreikningar sveitarfélaga byggja á almennum reikningsskilaaðferðum.
- Ársreikningur Rangárbings ytra fyrir árið 2014 byggir í meginatriðum á sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður í samræmi við framangreind lög og reglur.
- Gerð er grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum í skýringu 3 í ársreikningi.

5.2 Fastafjármunir

Nánari greiningu er að finna á bls. 6 í ársreikningi auk skýringa nr. 9 til 11 í ársreikningi sem taka til fastafjármuna í efnahagsreikningi

5.2.1 Varanlegir rekstrarfjármunir

- Bókfært verð varanlegra rekstrarfjármuna fyrir A og B hluta nam 2.350,6 millj. kr. í árslok 2014 eða um 84,2% af heildareignum sveitarfélagsins.
- Eins og fram kemur í skýringu 3j í ársreikningi 2014 er hluti varanlegra rekstrarfjármuna sveitarfélagsins ekki færður í efnahagsreikning en þar er helst um að ræða land og umferðarmannvirki. Þessar eignir voru gjaldfærðar fyrir ársbyrjun 2002, en frá þeim tíma gilda almennar reikningsskilaaðferðir hjá sveitarfélögunum.

5.2.2 Eignarhlutir í félögum

- Eignarhlutir A og B hluta í félögum nema 240,0 millj. kr. samkvæmt efnahagsreikningi 2014 og er það óbreytt frá fyrra ári.

5.2.3 Langtímakröfur

- Langtímakröfur nema 8,2 millj. kr. í árslok 2014, en námu 10,4 millj. kr. í lok árs 2013.

Nánari greiningu er að finna á bls. 6 í ársreikningi auk skýringar nr. 13 í ársreikningi sem tekur til veltufjármuna í efnahagsreikningi

5.3.1 Óinnheimtar skatttekjur

- Útsvar og fasteignaskattur ársins 2014 námu 774,8 millj. kr. samanborið við 698,7 millj. kr. árið 2013. Það svarar til hækkunar sem nemur 10,9% á milli ára.
- Samkvæmt efnahagsreikningi námu óinnheimtar skatttekjur 61,2 millj. kr. í árslok 2014, en nam 55,2 millj. kr. árið áður.
- Óbein niðurfærsla vegna óinnheimtra eftirstöðva útsvars og fasteignagjalda nam 26,6 millj. kr. í árslok 2014. Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður mótreikningur sem mæta á þeim kröfum sem kunna að tapast og er hann dreginn frá óinnheimtum skatttekjum í árslok í efnahagsreikningi.

5.3.2 Aðrar skammtímakröfur

- Samkvæmt efnahagsreikningi námu aðrar skammtímakröfur A og B hluta 87,9 millj. kr. í árslok 2014 samanborið við 96,0 millj. kr. í árslok 2013.
- Óbein niðurfærsla annarra skammtímakrafna nam 10,8 millj. kr. í árslok 2014. Eins og fram kom hér að framan er ekki um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður mótreikningur sem mæta á þeim kröfum sem kunna að tapast og er hann dreginn frá skammtímakröfum í árslok í efnahagsreikningi.

Nánari greiningu er að finna á bls. 7 í ársreikningi auk skýringa nr. 15 og 16 í ársreikningi sem taka til einstakra skuldaliða í efnahagsreikningi

5.4.1 Skuldir við lánastofnanir

- Skuldir A og B hluta við lánastofnanir nema samtals 1.578,2 millj. kr. og skiptast í langtímaskuldir að fjárhæð 1.450,9 millj. kr., og næsta árs afborganir langtímalána að fjárhæð 127,3 millj. kr.
- Langtímalánin eru verðtryggð lán, óverðtryggð lán í íslenskum krónum og gengistryggð lán og eru færðar í efnahagsreikning í árslok eins og lánskjör segja til um. Verðtryggðu lánin og nema 1.427,6 millj. kr., óverðtryggð 45,8 millj. kr. í árslok og gengistryggðu lánin nema 104,6 millj. kr.

5.4.2 Aðrar skammtímaskuldir

- Samkvæmt efnahagsreikningi námu viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir A og B hluta 131,1 millj. kr. í árslok 2014 og eru þær að mestu í A hluta, eða 116,1 millj. kr.

5.4.3 Skuldbindingar

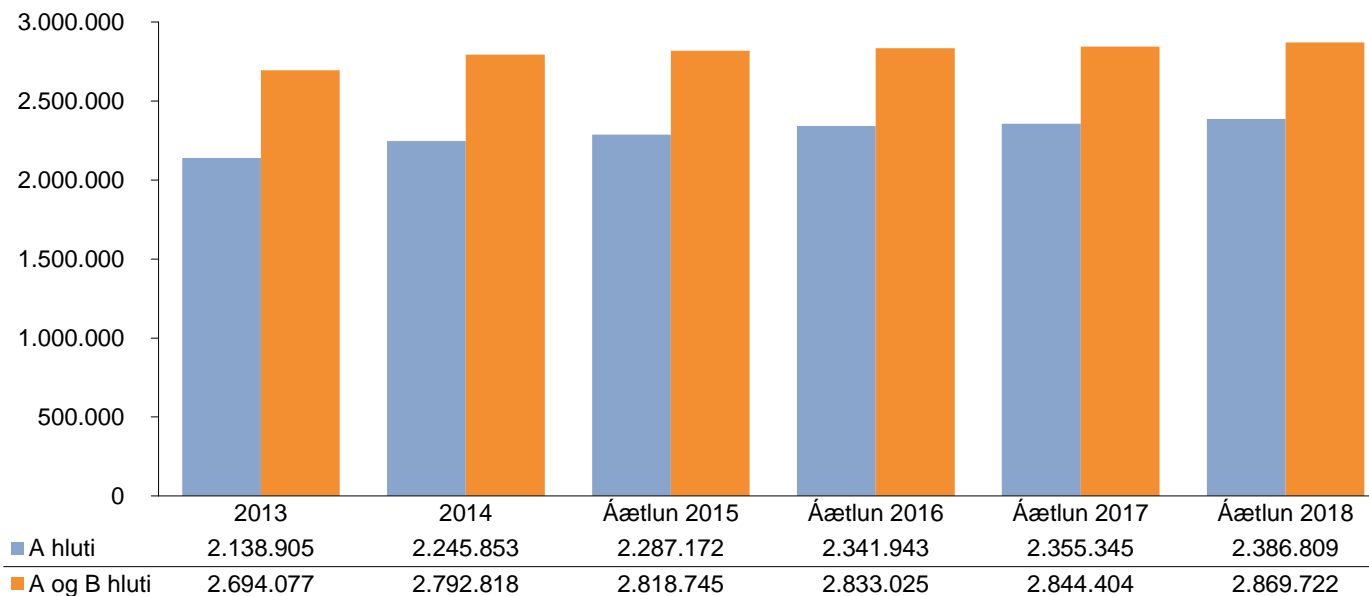
- Sveitarfélagið hefur ekki gert leigusamninga sem falla undir ákvæði álits Reikningsskila- og upplýsinganefndar sveitarfélaga sem gerir ráð fyrir færslu tiltekinna samninga í efnahagsreikningi sveitarfélaga.
- Lífeyrisskuldbinding nemur 26,7 millj. kr. í árslok. Gert er ráð fyrir að greiða þurfi 0,7 millj. kr. á árinu 2015, sem er fært meðal skammtímaskulda í efnahagsreikningi.

6.1 Heildareignir

Heildareignir A hluta nema samkvæmt efnahagsreikningi 2.245,9 millj. kr. í árslok 2014, en A og B hluta 2.792,8 millj. kr. Heildareignir sveitarfélagsins hafa hækkað á árinu 2014 um 98,7 millj. kr. samkvæmt efnahagsreikningi.

Eftirfarandi stöplarit sýnir yfirlit um heildareignir í þúsundum króna fyrir A hluta annars vegar og A og B hluta hins vegar. Árin 2013 og 2014 eru heildareignir tilgreindar samkvæmt ársreikningum, en árin 2015 til 2018 eru birt í samræmi við áætlaða breytingu heildareigna í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins.

Heildareignir í millj. kr.

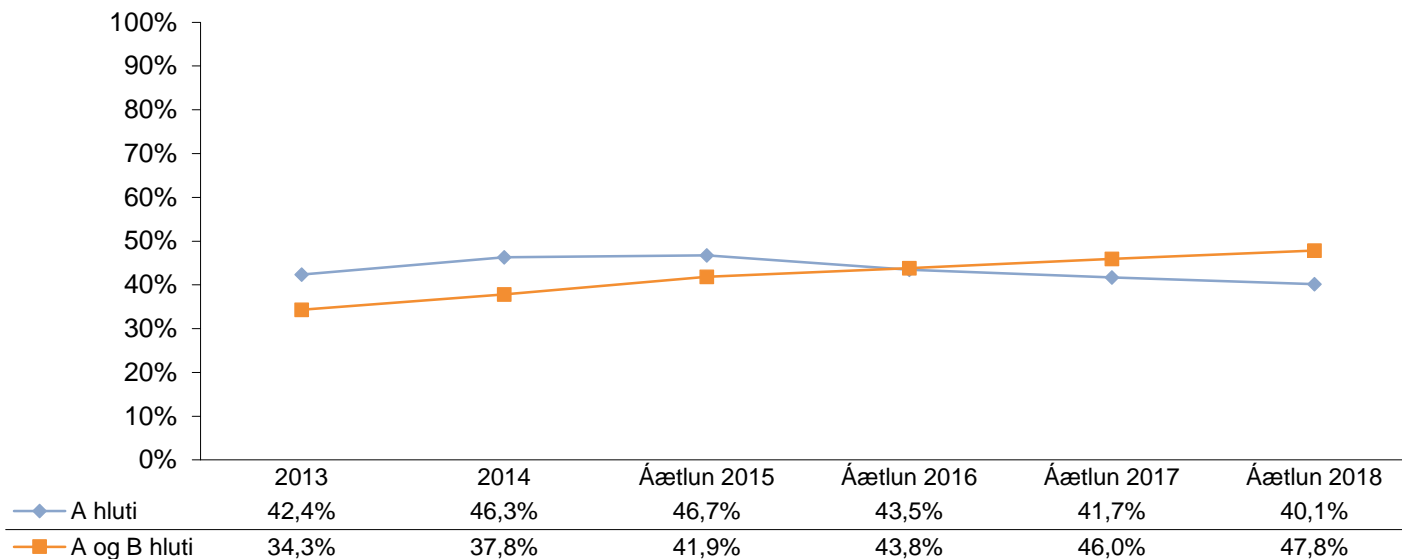

6.2 Eiginfjárlutfall

Eigið fé A hluta samkvæmt efnahagsreikningi í árslok 2014 nemur 1.040,8 millj. kr. eða 46,3 % af heildareignum og eigið fé A og B hluta nemur 1.056,2 millj. kr., eða 37,8% af heildareignum samkvæmt efnahagsreikningi. Eigið fé A hluta hækkar á árinu um 134,5 millj. kr. og eigið fé A og B hluta hækkar um 132,4 millj. kr. sbr. skýringu 14 í ársreikningi 2014.

Eftirfarandi línurit sýnir eiginfjárlutfall A hluta annars vegar og A og B hluta hins vegar. Árin 2013 og 2014 eru sýnd samkvæmt ársreikningum viðkomandi ára, en árin 2015 til 2018 samkvæmt áætlaðri breytingu á eiginfjárlutfalli í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins.

Eiginfjárlutfall

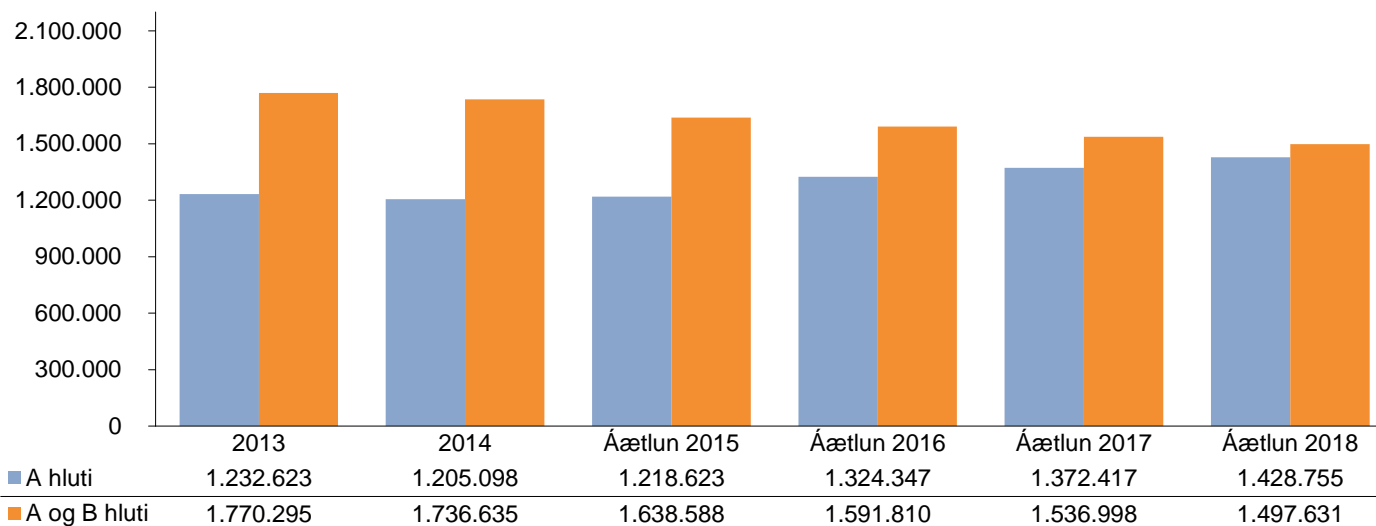
6. Fjárhagsstaða í árslok og þróun

6.3 Skuldir og skuldbindingar

Skuldir og skuldbindingar A hluta nema samkvæmt efnahagsreikningi í árslok 2014 samtals 1.205,1 millj. kr., en A og B hluta 1.736,6 millj. kr. Heildarskuldir og skuldbindingar sveitarfélagsins hafa á árinu 2014 lækkað um 33,7 millj. kr.

Eftirfarandi stöplarit sýnir yfirlit um heildarskuldir og skuldbindingar í þúsundum króna fyrir A hluta annars vegar og samantekinn A og B hluta hins vegar. Árin 2013 og 2014 eru birt í samræmi við ársreikninga viðkomandi ára, en 2015 til 2018 í samræmi við áætlaða breytingu á heildarskuldum og skuldbindingum í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins.

Skuldir og skuldbindingar í millj. kr.

6. Fjárhagsstaða í árslok og þróun

6.4 Skuldahlutfall og skuldaviðmið

Samkvæmt sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011 sem tóku gildi í ársbyrjun 2012 ber sveitarstjórn að sjá til þess að rekstri, fjárfestingum og ráðstöfun eigna og sjóða sé þannig hagað á hverjum tíma að sveitarfélagið muni til framtíðar geta sinnt skyldubundnum verkefnum sínum (64. gr.). Framangreindri skyldu skulu sveitarstjórnir m.a. fullnægja með því að heildarskuldir og skuldbindingar A og B hluta séu ekki hærri en sem nemur 150% af reglulegum tekjum.

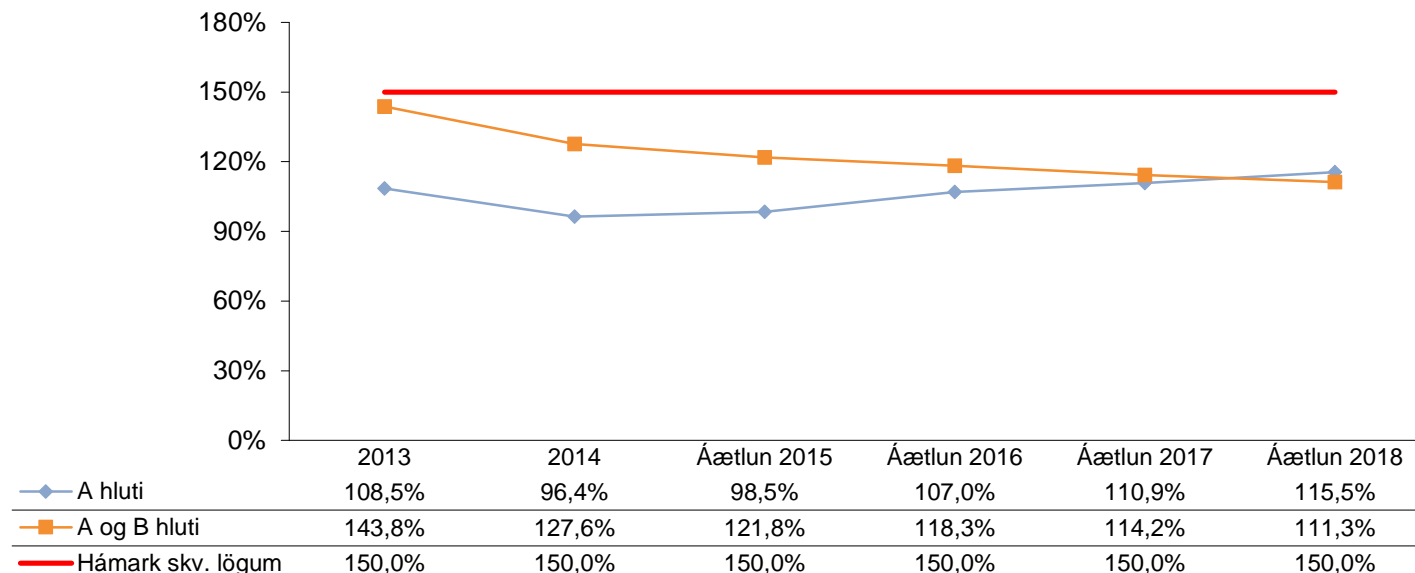
Skuldahlutfall og skuldaviðmið eru skilgreind í reglugerð um fjárhagsleg viðmið og eftirlit með fjármálum sveitarfélaga nr. 502/2012.

Skuldahlutfall A og B hluta Rangárbings ytra samkvæmt ársreikningi er 127,6% í árslok 2014.

Við útreikning á skuldaviðmiði skal draga hreint veltufé frá heildarskuldum, sé hreint veltufé jákvætt. Hreint veltufé Rangárbings ytra er neikvætt í árslok 2014 um 64,7 millj. kr., en heildarskuldir A og B hluta nema 1.736,6 millj. kr. Jafnfram skal draga frá skuldunum þann hluta lífeyrisskuldbindinga sem koma til greiðslu eftir 15 ár.

Eftirfarandi línurit sýnir yfirlit um þróun skuldahlutfalls fyrir A hluta annars vegar og samantekinn A og B hluta hins vegar. Árin 2013 og 2014 eru skuldir miðaðar við ársreikninga viðkomandi ára, en 2015 til 2018 í samræmi við áætlaða breytingu á heildarskuldum og skuldbindingum í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins. Við útreikning á hlutfallinu er miðað við rekstrartekjur samkvæmt sömu ársreikningum og áætlunum.

Skuldahlutfall

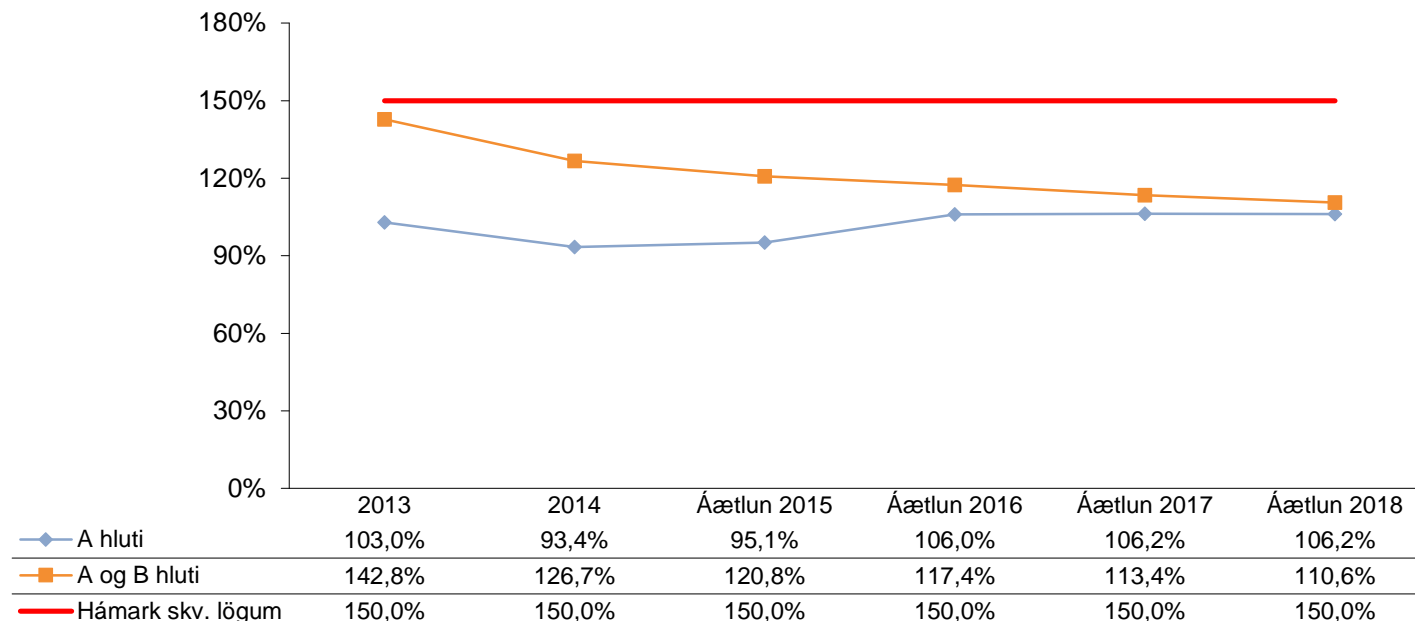
6. Fjárhagsstaða í árslok og þróun

6.4 Skuldahlutfall og skuldaviðmið, frh.

Skuldahlutfall og skuldaviðmið eru skilgreind í reglugerð um fjárhagsleg viðmið og eftirlit með fjármálum sveitarfélaga nr. 502/2012. Skuldaviðmið A og B hluta Rangárbings ytra samkvæmt ársreikningi er 126,7% í árslok 2014.

Eftirfarandi línurit sýnir yfirlit um þróun skuldaviðmiðs fyrir A hluta annars vegar og samantekinn A og B hluta hins vegar. Árin 2013 og 2014 eru skuldir miðaðar við ársreikninga Rangárbings ytra fyrir viðkomandi ár, en 2015 til 2018 í samræmi við áætlaða breytingu á heildarskuldum og skuldbindingum í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins. Við útreikning á viðmiðinu er miðað við rekstrartekjur samkvæmt sömu ársreikningum og áætlunum.

Skuldaviðmið

6. Fjárhagsstaða í árslok og þróun

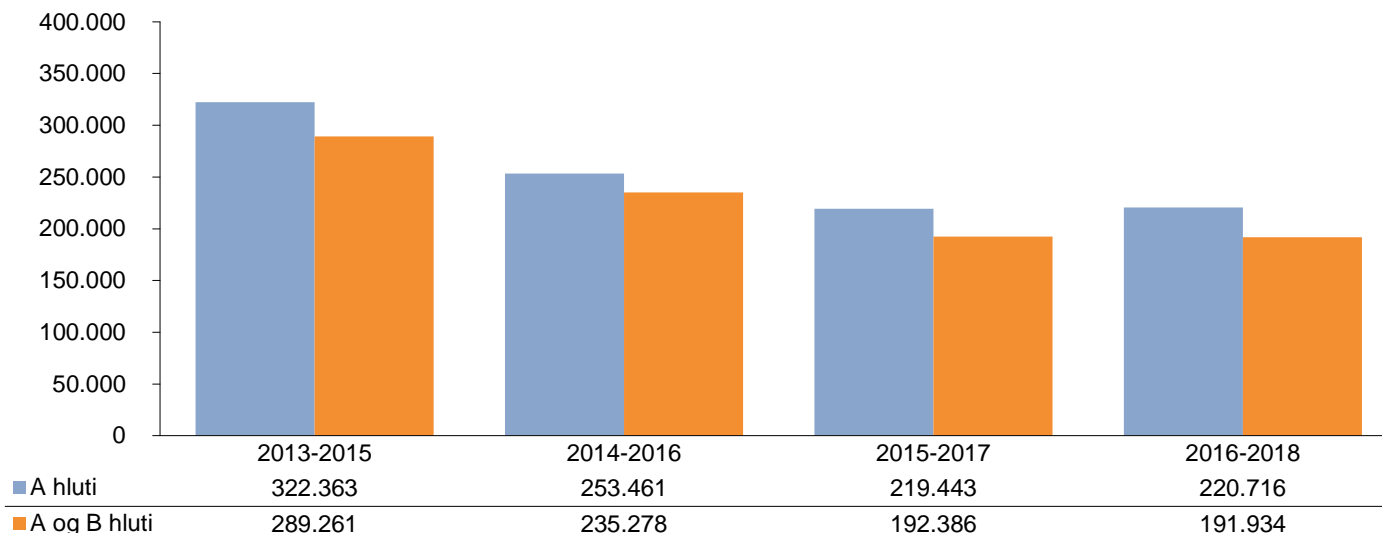
6.5 Rekstrarjöfnuður á þriggja ára tímabili

Samkvæmt sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011 sem tóku gildi í ársbyrjun 2012 ber sveitarstjórn að sjá til þess að rekstri, fjárfestingum og ráðstöfun eigna og sjóða sé þannig hagað á hverjum tíma að sveitarfélagið muni til framtíðar geta sinnt skyldubundnum verkefnum sínum (64. gr.). Framangreindri skyldu skulu sveitarstjórnir m.a. fullnægja með því að samanlögð heildarútgjöld til rekstrar vegna A og B hluta séu á hverju þriggja ára tímabili ekki hærrí en sem nemur samanlögðum reglulegum tekjum. Gildir ákvæðið frá og með reikningsárinu 2011 og teljast því eldri reikningsár ekki með við afmörkun á þriggja ára tímabilinu.

Eftirfarandi stöplarit sýnir yfirlit um þróun rekstrarjafnaðar fyrir A hluta annars vegar og samantekinn A og B hluta hins vegar. Árin 2013 og 2014 er rekstrarniðurstaða miðuð við ársreikninga viðkomandi ára, en 2015 til 2018 í samræmi við áætlaða rekstrarniðurstöðu í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins.

Eins og sjá má í stöplaritinu er gert ráð fyrir að rekstrarjöfnuður Rangárbings ytra verði jákvæður á komandi árum.

Rekstrarjöfnuður á þriggja ára tímabili, í millj. kr.

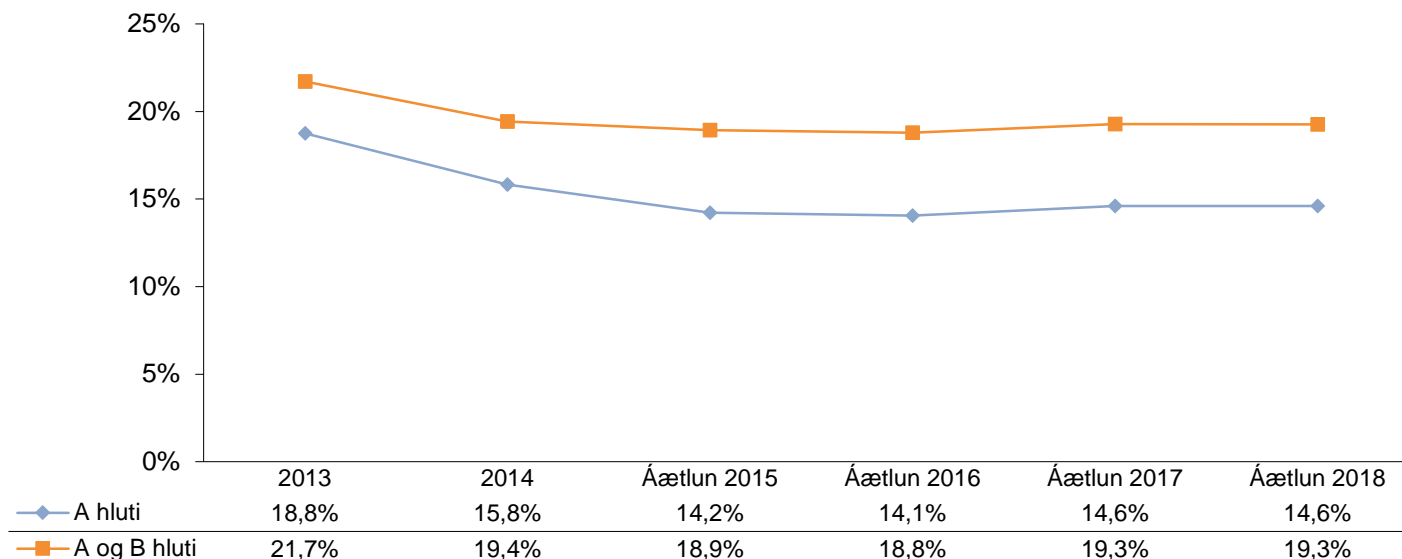

Eftirlitsnefnd með fjármálum sveitarfélaga skal við yfirferð sína á ársreikningum og fjárhagsáætlunum sveitarfélaga, athuga hvort sveitarfélag uppfyllir viðmið um rekstur og skuldastöðu, sbr. 64. gr. sveitarstjórnarlaga. Sama á við um viðauka við fjárhagsáætlun ef þeir hafa áhrif á rekstrarniðurstöðu eða skuldastöðu sveitarfélagsins. Athugun á skilgreindum viðmiðum og lykiltölum eru meðal annarra þátta grundvöllur heildarmats eftirlitsnefndar á fjárhagsstöðu og fjárhagslegri sjálfbærni sveitarfélaga.

Ein af þeim lykiltölum sem miðað er við er framlegð sem hlutfall af reglulegum tekjum. Framlegð er samkvæmt skilgreiningu reglulegar tekjur að frádregnum rekstrargjöldum, en án afskrifta, fjármunatekna og fjármagnsgjalda.

Eftirfarandi línurit sýnir yfirlit um þróun framlegðarhlutfalls fyrir A hluta annars vegar og samantekinn A og B hluta hins vegar. Árin 2013 og 2014 er miðað við ársreikning viðkomandi árs, en 2015 til 2018 er miðað við áætlaða niðurstöðu í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins.

Framlegðarhlutfall

Til A hluta sveitarfélagsins teljast Aðalsjóður og Eignasjóður

Ýmsar sundurliðanir á fyrirtæki og stofnanir sveitarfélagsins, málaflokka, deildir o.fl. er að finna í sundurliðunum ársreiknings sem fylgir með ársreikningi í sérstöku hefti

7.1.1 Aðalsjóður

- Hlutverk Aðalsjóðs er umsjón með hefðbundinni starfsemi sveitarfélags er lýtur fyrst og fremst að lögbundnum verkefnum þess og heyrir beint undir sveitarstjórn. Starfsemi Aðalsjóðs er að mestu leyti fjármögnuð af skatttekjum.
- Rekstrarniðurstaða Aðalsjóðs var jákvæð um 44,0 millj. kr. samkvæmt rekstrarreikningi 2014. Eigið fé Aðalsjóðs í árlök 2014 nam 983,0 millj. kr. samkvæmt efnahagsreikningi. Veltufé frá rekstri nam á árinu 43,1 millj. kr. samkvæmt sjóðstreymisýfirliti.
- Nánar tilgreint var rekstrarniðurstaða Aðalsjóðs fyrir fjármunatekjur og fjármagnsgjöld jákvæð um 24,6 millj. kr. og fjármunatekjur umfram fjármagnsgjöld námu 19,5 millj. kr. eða samtals 44,0 millj. kr. eins og að framan greinir.
- Fjármunatekjur Aðalsjóðs eru vextir frá eigin fyrirtækjum auk annarra vaxtatekna og tekna af eignarhlutum samtals 81,8 millj. kr. Færðar til tekna meðal fjármagnsliða 3,7 millj. kr. vegna gengishagnaðar.
- Fjármagnsgjöld Aðalsjóðs nema 62,3 millj. kr.

7.1.2 Eignasjóður

- Meginhlutverk Eignasjóðs er að veita einstökum sviðum í rekstri sveitarfélagsins þjónustu gegn leigu sem endurspeglar raunkostnað, þar sem rekstrarkostnaði og stofnkostnaði einstakra eigna er dreift á endingartíma þeirra.
- Rekstrarniðurstaða Eignasjóðs var jákvæð um 61,7 millj. kr. samkvæmt rekstrarreikningi 2014. Eigið fé Eignasjóðs í árlök 2014 nam 107,9 millj. kr. samkvæmt efnahagsreikningi. Veltufé fé frá rekstri nam 115,1 millj. kr. samkvæmt sjóðstreymisýfirliti.

7.1.3 Þjónustustöð

- Meginhlutverk Þjónustustöðvar er að veita einstökum sviðum í rekstri sveitarfélagsins þjónustu gegn gjaldi sem endurspeglar raunkostnað stöðvarinnar.
- Rekstrarniðurstaða Þjónustustöðvar var jákvæð um 4,3 millj. kr. samkvæmt rekstrarreikningi 2014. Eigið fé Þjónustustöðvar í árslok 2014 var neikvætt um 50,2 millj. kr. samkvæmt efnahagsreikningi. Veltufé frá rekstri nam 7,2 millj. kr. á árinu.

Til B hluta teljast fjárhagslega sjálfstæð fyrirtæki sem að hálfu eða meirihluta eru í eigu sveitarfélagsins, en rekstur þessara fyrirtækja er fjármagnaður með þjónustutekjum

Fyrirtæki sem falla undir B hluta starfsemi sveitarfélagsins eru Vatnsveita, Leiguíbúðir, Félagslegar íbúðir, Húsakynni bs., Suðurlandsvegur 1-6 ehf. og Fráveita

Ýmsar sundurliðanir á fyrirtæki og stofnanir sveitarfélagsins, málaflokka, deildir o.fl. er að finna í sundurliðunum ársreiknings sem fylgir með ársreikningi í sérstöku hefti

7.2.1 Vatnsveita

- Rekstrarniðurstaða Vatnsveitu var jákvæð um 13,5 millj. kr. samkvæmt rekstrarreikningi 2014, en fjármagnsgjöld umfram fjármunatekjur námu 3,8 millj. kr.
- Eigið fé Vatnsveitu í árslok nam um 129,7 millj. kr. samkvæmt efnahagsreikningi.
- Veltufé frá rekstri Vatnsveitu nam 22,2 millj. kr. samkvæmt sjóðstreymi.

7.2.2 Leiguíbúðir

- Rekstrarniðurstaða Leiguíbúða var neikvæð um 3,4 millj. kr. samkvæmt rekstrarreikningi 2014, en fjármagnsgjöld námu 1,5 millj. kr.
- Eigið fé í árslok 2014 var neikvætt um 16,3 millj. kr. hjá Leiguíbúðum.
- Veltufé til rekstrar Leiguíbúða samkvæmt sjóðstreymisfirliti nam alls 2,8 millj. kr. Það gefur til kynna að tekjur Leiguíbúða nægja ekki til beinna rekstrargjalda og ekkert til til niðurgreiðslu skulda. Fjárförfinni er mætt með skammtímaláni frá Aðalsjóði.

7.2.3 Félagslegar íbúðir

- Rekstrarniðurstaða Félagslegra íbúða var neikvæð um 2,2 millj. kr. samkvæmt rekstrarreikningi 2014, en fjármagnsgjöld námu 2,2 millj. kr.
- Eigið fé í árslok 2014 var neikvætt um 36,7 millj. kr. hjá Félagslegum íbúðum.
- Veltufé frá rekstri Félagslegra íbúða samkvæmt sjóðstreymisfirliti nam alls 0,7 millj. kr. Afborganir langtímalána nema 2,0 millj. kr. Því vantar um 1,4 millj. kr. svo tekjur ársins standi undir rekstri og afborgunum lána. Fjárförfinni er mætt með lækkan á kröfu á Aðalsjóð.

Vatnsveita

	Ársreikningur 2014	Ársreikningur 2013	Breyting milli ára
Rekstrartekjur	46.128	36.512	26,3%
Rekstrargjöld	(28.885)	(27.779)	4,0%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	<u>(3.775)</u>	<u>(5.990)</u>	(37,0%)
Rekstrarniðurstaða	<u>13.468</u>	<u>2.743</u>	

Leiguíbúðir

	Ársreikningur 2014	Ársreikningur 2013	Breyting milli ára
Rekstrartekjur	7.504	5.330	40,8%
Rekstrargjöld	(9.359)	(5.874)	59,3%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	<u>(1.542)</u>	<u>(1.822)</u>	(15,4%)
Rekstrarniðurstaða	<u>(3.397)</u>	<u>(2.366)</u>	

Félagslegar íbúðir

	Ársreikningur 2014	Ársreikningur 2013	Breyting milli ára
Rekstrartekjur	8.647	9.425	(8,3%)
Rekstrargjöld	(8.704)	(5.638)	54,4%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	<u>(2.153)</u>	<u>(4.478)</u>	(51,9%)
Rekstrarniðurstaða	<u>(2.210)</u>	<u>(691)</u>	

Til B hluta teljast fjárhagslega sjálfstæð fyrirtæki sem að hálfu eða meirihluta eru í eigu sveitarfélagsins, en rekstur þessara fyrirtækja er fjármagnaður með þjónustutekjum

Fyrirtæki sem falla undir B hluta starfsemi sveitarfélagsins eru Vatnsveita, Leiguíbúðir, Félagslegar íbúðir, Húsakynni bs., Suðurlandsvegur 1-6 ehf. og Fráveita

Ýmsar sundurliðanir á fyrirtæki og stofnanir sveitarfélagsins, málaflokka, deildir o.fl. er að finna í sundurliðunum ársreiknings sem fylgir með ársreikningi í sérstöku hefti

7.2.4 Suðurlandsvegur 1-3 ehf.

- Rekstrarniðurstaða Suðurlandsvegur 1-3 ehf. var neikvæð um 11,3 millj. kr. samkvæmt rekstrarreikningi 2014, en þar af námu fjármagnsgjöld 18,0 millj. kr.
- Eigið fé Suðurlandsvegur 1-3 ehf. í árslok var jákvætt um 375,0 millj. kr. samkvæmt efnahagsreikningi.
- Veltufé frá rekstri Suðurlandsvegur 1-3 ehf. nam 7,1 millj. kr. samkvæmt sjóðstreymi. Afborganir langtímalána nema 1,9 millj. kr. Á árinu var samið við viðskiptabanka félagsins um að fresta frekari afborgunum langtímalán til ársins 2016.

7.2.5 Húsakynni bs.

- Rekstrarniðurstaða Húsakynna var neikvæður um 0,7 millj. kr. samkvæmt rekstrarreikningi 2014, en fjármagnsgjöld námu 7,6 millj. kr.
- Eigið fé í árslok 2014 var neikvætt um 59,2 millj. kr. hjá Húsakynnum bs.
- Veltufé frá rekstri Húsakynna bs. samkvæmt sjóðstreymisýfirliti nam alls 12 þús. kr. Afborganir lána nema 2,5 millj. kr., því vantar um 2,5 millj. kr. svo rekstur ársins standi undir afborgunum.

7.2.6 Fráveita

- Rekstrarniðurstaða Fráveitu var jákvæð um 2,1 millj. kr. samkvæmt rekstrarreikningi 2014, en fjármagnsgjöld námu 3,1 millj. kr.
- Eigið fé Fráveitu í árslok var jákvætt um 18,5 millj. kr. samkvæmt efnahagsreikningi.
- Veltufé frá rekstri Fráveitu nam 6,6 millj. kr. samkvæmt sjóðstreymi

Suðurlandsvegur 1-3 ehf.

	Ársreikningur 2014	Ársreikningur 2013	Breyting milli ára
Rekstrartekjur	41.752	31.809	31,3%
Rekstrargjöld	(35.088)	(32.708)	7,3%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(17.963)	(26.184)	(31,4%)
Rekstrarniðurstaða	<u>(11.299)</u>	<u>(27.083)</u>	

Húsakynni

	Ársreikningur 2014	Ársreikningur 2013	Breyting milli ára
Rekstrartekjur	15.431	14.874	3,7%
Rekstrargjöld	(8.591)	(8.477)	1,3%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	<u>(7.585)</u>	<u>(11.857)</u>	(36,0%)
Rekstrarniðurstaða	<u>(745)</u>	<u>(5.460)</u>	

Fráveita

	Ársreikningur 2014	Ársreikningur 2013	Breyting milli ára
Rekstrartekjur	16.579	14.888	11,4%
Rekstrargjöld	(11.402)	(10.257)	11,2%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	<u>(3.067)</u>	<u>(4.393)</u>	(30,2%)
Rekstrarniðurstaða	<u>2.110</u>	<u>238</u>	

- Fjárhagsáætlanir sveitarfélaga eru eitt mikilvægasta stjórnþæki þeirra. Samkvæmt sveitarstjórnarlögum tekur áætlanagerðin til næstu fjögurra ára.
- Stefna stjórnenda til lengri tíma birtist þannig í fjárhagsáætlunum sem og nánar útfærð áætlun fyrir næsta ár. Í kafla 3 hér að framan er litið til samanburðar rauntalna 2014 og áætlana fyrir árið 2014.
- Sveitarstjórn hefur afgreitt áætlun um rekstur, framkvæmdir og fjármögnun fyrir sveitarfélagið allt til ársins 2018 eins og sveitarstjórnarlög mæla fyrir um.
- Samkvæmt samþykktum áætlunum er gert ráð fyrir lakari rekstrarniðurstöðu en er samkvæmt ársreikningi 2014 en svipuðu veltufé frá rekstri en samkvæmt ársreikningi 2014.
- Samkvæmt samþykktum áætlunum er gert ráð fyrir árlegum fjárfestingum að fjárhæð um 100,0 millj. kr. árin 2015 til 2018.
- Samkvæmt samþykktum áætlunum er gert ráð fyrir árlegri lántöku að fjárhæð 50,0 millj. kr. árin 2015 - 2018.
- Samkvæmt samþykktum áætlunum sveitarfélagsins er gert ráð fyrir að skuldir sveitarfélagsins lækki um 180,2 milljónir frá árslokum 2014 til ársloka 2018.

cutting through complexity™

© 2015 KPMG ehf., á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Cooperative („KPMG International“), svissnesku samvinnufélagi.

Nafn, kennimark KPMG og “cutting through complexity” eru vörumerki KPMG International Cooperative (KPMG International).